

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
Кафедра музичного мистецтва естради**

**КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА
З ФАХУ**

На тему:

«Озвучення блюзової групи на концерті»

Галузь знань 02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»

Спеціальність 025 "МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО"

Освітньо-професійна програма:

«ЗВУКОРЕЖИСУРА»

Рівень вищої освіти: ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ)

Професійна кваліфікація:

2455.2 Звукорежисер,

2453.2 Музичний оформлювач

Виконавець:

Студент випускної групи 4-БЕМп
Дмитрів Ігор Русланович

Науковий керівник:

Кандидат мистецтвознавства, доцент
кафедри музичного мистецтва естради
Овсянніков Вячеслав Георгійович

Київ 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3-4 с.
РОЗДІЛ 1. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З БЛЮЗОМ ТА ПОХІДНІ СТИЛІ МУЗИКИ І ЇХ ПРЕДСТАВНИКИ.	
1.1 Історія блюзу.....	5-6 с.
1.2 Вплив блюзу на похідні стилі музики та їх представників.....	7-11 с.
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСОБИ ОЗВУЧЕННЯ МУЗИКИ В СТИЛІ БЛЮЗ.	
2.1 Технічні засоби озвучення музики в стилі блюз на прикладі легендарних виконавців та гуртів.....	12-16 с.
2.2 Особливості озвучення блюзової музики в процесі формування особистої фахової майстерності.....	16-20 с.
Висновки	20-21 с.
Список використаних джерел	21-24 с.

Вступ

Блюз – це жанр, що наповнений глибокими емоціями, історією, виразністю та автентичністю виконання, що має вплив на світову культуру і є музикою вільних людей, які боролися за своє існування та залишили в спадок один з найвпливовіших культурних феноменів, що дало початок сучасній музичній культурі. Однак, щоб досягти повного потенціалу в звучанні блюзу та передати свою величність слухачеві, потрібна відповідна якість звучання під час живого виконання. Озучення блюзовий артистів вимагає специфічного підходу, специфічних технік, що забезпечують саме це звучання. Якість звучання, яка відповідає енергетиці та душі наведеного жанру.

Актуальність дослідження полягає у феноменальному явищі як блюзова музика, яка є малодослідженою в українському науковому просторі, незважаючи на колосальний вплив на сучасну музику ХХ-го століття. Актуальність дослідження полягає в тому, щоб розібратися у впливі звукових аспектів на сприйняття та задоволення слухачів, не відриваючись від історичного контексту, що є важливим для будь-якого звукорежисера.

Об'єкт дослідження – концертна діяльність блюзових виконавців.

Предмет дослідження – вплив звучання на сприйняття слухачів під час концертів.

Метою роботи є вплив озвучення блюзових виконавців під час концертів на сприйняття слухачів.

Теоретичне та практичне значення роботи. Теоретичне значення: дослідження звукових, акустичних та історичних аспектів вносить важливий внесок у розуміння, як можна покращити звучання і як це має звучати. Практичне значення: за практичне значення ми використаємо результати дослідження теоретичного значення, щоб поліпшити звукорежисерам і музикантам якість звучання і максимально наближену атмосферу.

Завданням дослідження є:

1. Дослідити і проаналізувати історію розвитку блюзової музики.

2. Розглянути технічні аспекти, такі як якість звуку, обладнання, інструменти під час концертів.

3. З'ясувати вплив історії на сучасну музичну культуру та на сприйняття блюзової музики слухачами.

4. Визначити оцінку якості звуку, вплив на слухачів, технічні аспекти обладнання та історичний контекст музики в стилі блюз.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів по два підрозділи, висновку та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З БЛЮЗОМ ТА ПОХІДНІ СТИЛІ МУЗИКИ І ЇХ ПРЕДСТАВНИКИ.

1.1 ІСТОРІЯ БЛЮЗУ.

В першу чергу нам необхідно дізнатися про витоки блюзу і що це таке. Блюз – це музичний жанр, який характеризується глибокою емоційністю, особливим виконанням та характерною структурою. Даний музичний жанр визначається по більшості структурою в 12 тактів, що надає особливості звучанню, має характерні ритміку та форму. Блюз є світською народною музикою створеною афроамериканцями. Можливо, блюз вокальна форма, але використовується також як універсальна, тобто, інструментальна. По більшій частині, блюзові пісні є ліричними, не оповідними, тому вираження почуттів є головною метою.

Блюз отримав свою назву від англійської фрази «blue devils», що означає тривожні галюцинації, викликані абстиненцією. З часом було скорочення до блюзу, що означало стани депресії та засмучення. Після цього було прийняте рішення називати цією назвою пісні з меланхолічним настроєм, які охоплюють цей жанр.

Коли виник музичний жанр невідомо, але вважається, що це було після Громадянської війни в США (1861-1865). Афроамериканці, які були поневолені, створили цей музичний жанр, працюючи на плантаціях в якості рабів. Вони надихалися музикою «білих людей», наприклад, гімнами, робочими піснями, музикою шоу менестрелів, рейгтаймом.

Розвивався блюз по більшій частині в Міссісіпі, Джорджії, Техасі та Кароліні. Однак, основним місцем вважається Міссісіпі. Незважаючи на появу жанру в цих місцях практично в один й той самий час, звучання в штатах було різним.

Техаський блюз відзначається потужними гітарами та взагалі гітарною майстерністю, виконавці володіють вражаючими технічними навичками, додаючи швидкі гітарні соло та прийоми при грі на гітарі. Їхня гра включає в себе використання різних стилів, а їхні виступи відзначаються електричним звуком, що вказує на вплив на рок-музику. Крім того, виконавці часто мають сильні вокальні

здібності, а гітарні соло та вокальні експресії роблять їхні виступи надзвичайно унікальними.

Стиль Міссісіпі присвячений емоційності та сирості звучанню, що в даному контексті вказує на природність звучання та використання акустичних інструментів. Гітарний саунд відрізняється теплим і мелодійним звучанням. Вокальна техніка вражає своєю емоційністю і вразливістю, дозволяючи виконавцям висловлювати біль, тугу та радість. Щодо вокалу, артисти можуть виражати різні теми, від расових проблем до кохання. Тексти в основному відображають досвід місцевого населення. Цей стиль блюзу характеризується спонтанністю та імпровізацією. Також можна зазначити, що це мікс африканської та європейської культур.

Блюз Кароліни схожий на Міссісіпі через поєднання двох культур: африканської та європейської. Щоправда, в цьому стилі присутніми будуть трішки інші елементи впливу, такі як релігійні, церковний спів. Вокальні виразні та з почуттями, здатність передавати почуттєвий досвід через вокал. Використовуються акустичні інструменти. Імпровізація та вільне розкриття тем залишається на місці, тексти про соціальні нерівності, життя на плантаціях.

Джорджія це про східно-американські та африканські музичні традиції, відчувається африканська ритміка, фанк і кантрі. Гітарна майстерність важлива для блюзу Джорджії, гітаристи можуть використовувати різноманітні техніки, присутні комплексні акорди. Вокалісти використовують експресивний стиль виконання, показуючи свої почуття. Блюз Джорджії є в якійсь мірі танцювальним за рахунок живого ритму, що виражається через басову та ударні лінії, до того ж, ритм є унікальним. Тексти в основному з соціальним контекстом притаманними на той час, боротьба за права та історія рабства.

Америка в «негро» культурі. Це просторіччя, це гумор, це музика. Як іронічно, що ці «негро», хто може присвоїти собі американську культуру більше, ніж будь-хто інший. Хто може бути переслідуваним та репресованим, хто є прикладом людяності винагороджується не людяністю.

1.2 ВПЛИВ БЛЮЗУ НА ПОХІДНІ СТИЛІ МУЗИКИ ТА ЇХ ПРЕДСТАВНИКІВ

Вплив блюзу є надзвичайно важливою частиною розвитку сучасної музичної культури. З самого свого зародження в США це є витком ідей, які не тільки визначили його власний жанр, але й виявили величезний вплив на безліч інших музичних жанрів, починаючи з хіп-хоп і закінчуючи рок-музикою. Цей підрозділ присвячений вивченню того, як блюз став каталізатором для виникнення і еволюції інших різноманітних музичних напрямків. Ми будемо розглядати вплив блюзу на деякі сучасні музичні стилі:

1. Рок-музика.
2. Соул.
3. Кантрі.
4. Фанк.
5. Хіп-хоп.

Жанри, які поглинули блюзові елементи та трансформували їх, надаючи нові звучання та напрямки в сучасному музичному мистецтві. Ми зрозуміємо, як блюз переплітається з іншими стилями та їхніми представниками, відкриваючи нам глибини впливу цього унікального жанру на світову музичну культуру.

Вплив блюзу на рок-музику є невід'ємним та основоположним, до цього переліку можна віднести:

1. *Гітарні рифи та соло.* Рок-музика перейняла від блюзу виразні гітарні соло та рифи, які стали визначальними для цього стилю. Також тут є місце для імпровізації, а конкретно гітарної імпровізації, наприклад, соло.
2. *Вокал та емоційність.* Емоційні виконавські елементи блюзу, такі як душа та відчуття, були поглинути рок-музикою. Рок-співаки часто беруть собі риси блюзових виконавців.
3. *Ритміка та структура.* Багато композицій мають 12-тактний блюзовий цикл і успішно використовується в рок-музиці.
4. *Тексти і тематика.* Традиційний блюзовий переказ історій через пісні також присутній в рок-музиці, наприклад, кохання, сум, втрата, соціальні проблеми.

5. *Вплив на всесвітньо відомих виконавців.* Популярні рок-гурти використовували блюз як колодазь натхнення.

До переліку цих виконавців можна віднести:

1. The Beatles;
2. Led Zeppelin;
3. The Rolling Stones;
4. Eric Clapton;
5. Jimmy Hendrix;
6. Johnny Winter;
7. The Doors;
8. Jeff Beck;
9. Rory Gallagher;
10. The Animals.

Блюз в соул музиці:

1. *Структура пісень.* Соул музика часто використовує 12-тактову структуру, що притаманно блюзу або відхилення від цієї форми до більш розширених.
2. *Гармонія.* Домінант-септакорди, блюзові прогресії знаходять своє місце в соул музиці, що надає характере звучання.
3. *Ритміка.* Підсилення 2 та 4 тактів можуть бути знайдені в соул музиці.
4. *Вокал.* Характерна емоційна манера виконання перейшли до соул музики.
5. *Ідентичність.* Спільний розвиток блюзу та соул музикою зміцнювало відчуття спільної ідентичності в афроамериканських спільнотах.

Відомі соул виконавці:

1. Marvin Gaye.
2. Aretha Franklin.
3. Sam Cooke.
4. The Jackson 5.
5. Al Green.
6. Otis Redding.
7. Alicia Keys.

8. Stevie Wonder.

9. Adele.

10. Amy Winehouse.

Вплив блюзу на кантрі:

1. *Структура.* Як і в попередніх випадках, це завжди 12-тактова система. Це стало основою для пісень в стилі кантрі.

2. *Гітарні техніки.* Виконавці кантрі використовують блюзові гітарні техніки, що включає використання блюзових акордів, фразування, соло, що надають цьому музичному стилю виразності і емоційності.

3. *Тематика.* По більшій частині, кантрі пісні вміщують в собі той самий сенс, що й блюзові, наприклад, оспівують кохання, розлуку, сум, соціальні проблеми, труднощі життя. У кантрі і блюза спільна тематика, що робить їх дуже схожими.

4. *Імпровізація.* Подібно до блюзу, кантрі має імпровізаційні моменти. Здебільшого, це відбувається під час концертів. Виконавці додають свої власні варіації, що надає унікальності.

5. *Інструменти.* Виконавці кантрі використовують такі самі інструменти, як блюзові артисти, наприклад, банджо, гітара, гармоніка, скрипка. Цей факт зближає кантрі та блюз спільним звучанням та стилем.

Відомі кантрі виконавці:

1. John Denver.

2. Brad Paisley.

3. Toby Keith.

4. Taylor Swift.

5. Marty Robbins.

6. Doug Sahm.

7. John Anderson.

8. Don Gibson.

9. Kenny Rogers.

10. Gary Stewart.

Вплив блюзу на фанк можна розглядати через декілька аспектів:

1. *Структура.* Фанк має блюзові ритми, що відіграє дуже важливу роль. Характерні для блюзу свінги, перетворюються в глибокі ритми фанк музики. Це надає фанку танцювальний характер, що стимулює слухачів до руху.

2. *Інструменти.* Інструменти, які традиційно використовуються в блюзі, також є основною для фанку. До цього списку можна внести гітару, бас-гітару, барабани. Однак, фанк використовує більш складні ритми.

3. *Емоційна складова.* Так само, як і в блюзі, виконавці фанку використовують виразне виконання і емоційність. Це відноситься як до інструментального, так і вокального виконання.

4. *Імпровізація.* Схоже на блюз, фанк також має різні варіації імпровізації.

5. *Тематика.* В фанк піснях не піднімають теми про кохання та сум, але об'єднують фанк та блюз політичні і соціальні погляди.

Відомі фанк виконавці:

1. James Brown.
2. Rick James.
3. Isaac Hayes.
4. Joe Tex.
5. Billy Preston.
6. Bobby Byrd.
7. Lyn Collins.
8. Fela Kuti.
9. Bill Withers.
10. Aretha Franklin.

Хіп-хоп зародився завдяки блюзу також:

1. *Семплинг.* Хіп-хоп на початку часто використовував блюзові семпли для основи створення нових композицій. Це стало важливим елементом для хіп-хоп культури, що також дозволяє зберегти спадщину блюзу і використовувати для нових пісень.

2. *Емоційна складова.* Подібно до блюзу, хіп-хоп часто виражає досвід, особисті емоції і переживання через тексти пісень. Хіп-хоп виконавці зазвичай використовують аналогічний емоційний стиль виконання, як блюзові артисти.

3. *Соціальні теми.* Як і блюз, хіп-хоп виконавці часто висловлюють соціальні погляди та проблеми через тексти пісень. Це можуть бути теми про соціальну нерівність, боротьбу з системою, расизм та особистий розвиток, що також притаманно блюзу.

4. *Ритміка.* Хіп-хоп використовує тут не тільки блюз, але й фанк: ритмічні схеми блюзу та фанківські басові лінії для створення свого характерного звучання. Це створює зв'язок між двома жанрами, завдяки чому хіп-хоп отримує енергійний та танцювальний характер.

Відомі хіп-хоп виконавці:

1. Tupac Shakur.
2. Eminem.
3. 50 Cent.
4. Travis Scott.
5. Asap Rocky.
6. Kanye West.
7. Jay-Z.
8. Drake.
9. The Notorious B.I.G.
10. Ice Cube.

РОЗДІЛ 2.

ПРАКТИЧНІ ЗАСОБИ ОЗВУЧЕННЯ МУЗИКИ В СТИЛІ БЛЮЗ.

2.1 ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ОЗВУЧЕННЯ МУЗИКИ В СТИЛІ БЛЮЗ НА ПРИКЛАДІ ЛЕГЕНДАРНИХ ВИКОНАВЦІВ ТА ГУРТІВ

Технічні засоби озвучення музики в стилі блюз включають в себе різноманітні інструменти та обладнання. Ми використаємо як приклад одних з найвідоміших виконавців та гуртів, їхні особливості виконання.

- *B.B. King*:

Співак і гітарист, народжений у сім'ї орендарів 16 вересня 1925 року в Ітта-Бена, Міссісіпі, Кінг став одним з найвідоміших виконавців блюзу, важливим консолідатором стилів блюзу та основним зразком для рок-гітаристів. Після служби в армії США він почав свою кар'єру як діджей в Мемфісі, штат Теннессі, де його назвали «Хлопцем з Біл-стріт», цей псевдонім пізніше скоротили до «Великого Бі».

1. Гітарна техніка. В.В. King володів унікальною гітарною технікою, яка включала в себе використання гітарних прийомів таких як бендінг та вібрато. Це додавало до його виконання виразності.

2. Вокальна техніка. Вокал також є результатом вправності. Артист міг виражати через свій вокал широкий спектр емоцій, змінювати темп, динаміку виконання.

3. Електрогітара та обладнання звукозапису. Виконавець використовував електрогітару Gibson ES-355, при цьому маючи свій унікальний звукозаписний стиль з використанням безлічі педалей ефектів, що робило його звучання характерним та особливим, впізнаваний звук.

4. Емоційна складова. В.В. King не нехтував емоціями при виконанні, що є характерним для блюзових виконавців. Він мав здатність до передачі глибоких емоцій, що було в поєднанні з його виразною інструментальною складовою.

5. Аранжування. Аранжування високого рівня, які включали в себе різноманітні гармонійні та мелодійні структури.

Якщо говорити за обладнання, то це доволі непросто, тому що з часом все змінювалося, але у В.В. King було дещо незмінним, що він використовував зазвичай:

1. Гітара Gibson ES-335. Основна гітара.
2. Інколи використовував додатковий Fender.
3. Підсилювачі Fender Twin Reverb. Цей підсилювач використовувався блюзовими та рок артистами (Lab Series L5 інколи використовувався під час виступів).
4. Аксесуари. (Струни. Педалі ефектів).
5. Комутація та інше обладнання (Кабелі для підключення гітари до підсилювачів. Підставки для гітар під час виступів).

- *The Rolling Stones*:

Британська рок-група The Rolling Stones була сформована у 1962 році, яка спиралася на стилістику чиказького блюзу для створення унікального бачення темної сторони після 1960-х років, коли для суспільства відкрилися ідеї свободи, новаторства, рівності, але це також викликало негативні наслідки, що впливали на аспекти життя людей. Це може включати, наприклад, проблеми з наркотиками, економічну нестабільність, соціальні конфлікти та інші складності, що виникали в той час.

Вони використовували різні технічні засоби для звуку в стилі блюз, що стало характерним для їхнього звучання. Гурт поєднував різні стилі, в тому числі блюзовий та роковий з безліччю інших.

1. Гітари. (Gibson Les Paul. Fender Telecaster).
2. Підсилювачі. (Fender. Marshall. Vox). Ці підсилювачі надавали виразного блюзового звучання завдяки потужності та характерності.
3. Барабани. (Ludwig. Premier). Барабанщик гурту використовував своє унікальне налаштування барабанів, що надавало блюзового звучання.
4. Бас-гітари. (Fender. Gibson. RickenBacker).
5. Мікрофони. (Shure. Electro-Voice).
6. Ефекти. (Вібрато. Ехо. Фазери. Дісторшн).

- *Ерік Клептон:*

Ерік Клептон народився 30-го березня 1945-го року, Ріплі, Суррей, Англія. Британський рок-музикант, який був вельми впливовим гітаристом наприкінці 1960-х та на початку 70-х років, пізніше став важливим автором-виконавцем. Почав грати на гітарі в підлітковому віці і навчався в Кінгстонському коледжі мистецтв. Грав в двох невеликих гуртах на соло-гітарі. Приєднавшись до Yardbirds його почали помічати, але незабаром гітарист покинув гурт, тому що вони почали рухатися в напрямку поп-музики. Майже відразу приєднався до «Блюзбрейкерів», де його гітарна техніка стала візитівкою до успіху.

1. Електричні гітари. (Fender Stratocaster. Gibson).
2. Підсилювачі. (Marshall. Fender. Vox).
3. Ударні інструменти.

- Ерік Клептон співпрацював з багатьма баранбанщиками, такими як Гінгер Бейкер, Карлтон Джарет, Джим Гордон, Джамі Олдакер і Стів Гад.

4. Мікрофони. (Shure SM57. Neumann U47).
5. Ефекти. (Вібрато. Ехо. Фазери. Дісторшн).

- *Гарі Мур:*

Гарі Мур був музикантом з Північної Ірландії, визнаний одним із найкращим музикантів, що породили Британські острови. Народився в Белфасті 4 квітня 1952 року, зацікавився музикою слухаючи Елвіса Преслі. Протягом усієї кар'єри виконував широкий спектр стилів, включаючи блюз, блюз-рок, хеві-метал та джаз.

1. Гітари. (Gibson. Fender Stratocaster).
2. Підсилювачі. (Fender. Marshall. Vox).
3. Ударні інструменти. Співпрацював з такими барабанщиками як Томмі Олдрідж і Брайан Дауні.
4. Мікрофони. (Мікрофони також різні, залежно від того, як фіксували звук).
5. Ефекти. (Ехо. Дісторшн. Вібрато).

- *Мадді Вотерс:*

Мадді Вотерс народився 4 квітня 1915 року в окрузі Айсеквіна, штат Міссісіпі, у маленькому сільському містечку на березі річки Міссісіпі. Саме через

це й отримав своє прізвисько, тому що як був хлопчиком, то проводив час біля болотистої річки. Виріс у світі дельтового блюзу та вперше був записаний архівістом Еланом Ломаксом. У 1943 році переїхав до Чикаго і почав грати в клубах, за ним закріпилася угода з лейблом, після чого він і став відомим.

1. Гітари. (Gibson. Fender Stratocaster).
2. Підсилювачі. (Fender. Vox. Marshall).
3. Ударні інструменти. (Співпраця з Френсіс Клей, Віллі Сміт, С. П. Лірі).
4. Мікрофони. (Shure SM57. Shure SM58. Sennheiser e906. AKG C414).
5. Ефекти. (Ехо. Дісторшн. Вібрато).

- *Джо Кокер:*

Джо Кокер народився 20 травня 1944 року, Шеффілд, Англія. Був британським співаком у стилі блюз-рок. Відомий своїм хрипким вокалом. Протягом понад п'ятидесятирічної кар'єри записав майже 40 альбомів і позичив свій голос для декількох фільмів.

1. Гітари. (Fender Stratocaster. Gibson).
2. Підсилювачі. (Fender. Marshall).
3. Барабани. Співпраця з Джимом Келтером, Кенні Ароноффом, Джимом Гордоном, Саймоном Філіпсом.
4. Мікрофони. (Shure SM58. AKG C414).
5. Ефекти. (Реверберація. Компресія. Дісторшн. Ділей. Хорус).

- *Дженіс Джоплін:*

Народилася 19-го січня 1943-го року в Порт-Артур, Техас. Вона відкрила нові горизонти для жінок у рок-музиці, піднявшись на пік популярності наприкінці 1960-х років і стала відомою своїм блюзовим вокалом.

1. Гітари. (Gibson SG. Fender Stratocaster).
2. Підсилювачі. (Marshall. Fender).
3. Ударні інструменти. (Співпраця з Дейв Гетц, Кларк Пірсон, Джеррі Барнетт, Морі Бейкер).
4. Мікрофони. (Shure SM58. AKG C414).
5. Ефекти. (Дісторшн. Компресія. Модуляція).

Легко помітити, що всі блюзові виконавці мають схоже обладнання для виступів. Цьому є своє пояснення:

1. Характерність звучання. Багато виконавців віддають перевагу обладнанню, яке має тепле та насичене звучання.
2. Традиції. Блюзові артисти дотримуються характерних історичних традицій блюзу, що було популярним у період становлення стилю виконання. Це включає в собі велику кількість гітар Gibson Les Paul та Fender Stratocaster, що є класикою для блюзу.
3. Доступність. Велика кількість схожого обладнання є популярною серед блюзових виконавців через його доступність та ефективність.
4. Спільнота. Якщо у людей є щось схоже між один одним, то є щось спільне. Таким чином утворилася спільнота поціновувачів конкретного звучання, яке може надати лише той чи інший інструмент.
5. Емоції. Кожне обладнання має свої певні властивості, що допомагає виконавцям виражати свої почуття більш виразно через музику.

2.2 ОСОБЛИВОСТІ ОЗВУЧЕННЯ БЛЮЗОВОЇ МУЗИКИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОЇ ФАХОВОЇ МАЙСТЕРНОСТІ.

Блюз, як окремий жанр або стиль, завжди викликав захоплення не тільки серед музикантів, але й слухачів. Саме тому потрібно розуміти, як працювати концертному звукорежисеру з блюзом. Це не тільки про віртуозність, техніку гри, вокал, але й про емоції, завдяки чому блюз зародився. Тобто, звукорежисер має бути компетентним не тільки в технічному плані, але й в історичному. Ми розглянемо всі аспекти озвучення блюзової музики в процесі формування особистої фахової майстерності.

1. Історичний та культурний контексти. Соціальні умови: нам відомо, що блюз виник серед афроамериканської спільноти під гнітом рабства. Тобто, це часи, коли афроамериканці зіткнулися з важкими умовами життя, соціальною нерівністю, расизмом. Глибокі емоційні вирази блюзу впливають із сурових економічних,

політичних та соціальних проблем того часу. Чутливість до болю та страждань стали одним із ключових аспектів культури.

Також у блюзі відображають афроамериканську культуру: більшість пісень про традиції робочого класу, що стосується повсякденного життя працівників на плантаціях.

2. Релігійний та традиційний контекст. Велика кількість блюзових виконавців виходила з релігійних спільнот і релігійні обряди також мали своє відзеркалення, а саме:

1. Певна частина пісень мають в собі згадки про релігійне життя, богослужіння в церкві, вони оспівували молитви, співи та духовне зближення.

2. Відображають надію на спасіння, звертаються до Бога у важкі часи, як до підтримки.

3. Релігійні обряди і віра у вищі сили розглядаються як джерело надії, надія на краще майбутнє.

4. Використання символів релігійних образів.

3. Легенди.

В піснях згадують святі місця для афроамериканської культури, церкви або кладовища. Відображення віри в надприродні сили, уявлення про порядок речей, які впливають на життя людей. Боротьба з дияволом як зі злою силою, яка переслідує людей. Символ викликів.

4. Історії. (Життя на плантації. Міське життя. Соціальне життя. Кохання. Втрата. Расизм. Соціальна несправедливість. Розваги. Міграція).

Таким чином, ми можемо відзначити, що історичний контекст блюзу є невід'ємною складовою, без якого жанр не може існувати. Для звукорежисера важливо усвідомлювати спадщину, яка є надзвичайно важливою для світової культури, передавати максимально наближений звук у своїх роботах, щоб відтворити аутентичне емоційне і звукове навантаження блюзової музики. Культурний аспект є не менш важливим, потрібно враховувати цінності, традиції та важливі аспекти культури, щоб відтворити блюз у всій його музичній та культурній красі.

- Використання традиційних інструментів і технік:

1. Гітара. Один із основних інструментів, що використовується в блюзі. Гітара в блюзі відома своїми вібрата, слайдами та соло. Може мати різні стилі гри, включаючи акордові акомпанементи.

2. Губна гармоніка. Додає виразність до звучання, використовується для відтворення мелодії або імпровізації.

3. Бас-гітара. Ключова роль у відтворенні ритм лінії, основа та ритмічна стабільність надається завдяки басу.

4. Ударні інструменти. Використовуються не тільки для ритму, але й динаміки та енергійного звучання.

5. Вокал. Вокаліст є центральною фігурою виконання. Може бути від баритонів до сопрано, що допомагає виконавцю відобразити свої почуття та емоції при виконанні.

6. Техніки виконання. Використовуються різні техніки, такі як стакато, бенди, легато, вібрата. Додають емоційності та виразності.

З теоретичною складовою завершено, що дає можливість перейти до практики та самого концерту блюзового виконавця.

Почнемо ми з типових речей та дій, що відбуваються незалежно від того, що збирається виконувати артист:

- Звукорежисер встановлює та налаштовує обладнання звуковідтворення, щоб забезпечити функціонування під час виступу.
- Перед початком виступу завжди відбувається саундчек, звукорежисер має переконатися що всі мікрофони, акустичні системи працюють стабільно, звуковий сигнал відтворюється чітко і по всій залі, і, звісно, чек артистів.
- Саундчек артистів це той процес, який є одним із найважливіших в роботі концертного звукорежисера. Момент, коли потрібно дослідити абсолютно все, починаючи з обладнання, закінчуючи стінами та столиками в залі. Задані патерни на початку є складовою розуміння між артистами та звукорежисером, яке саме звучання хоче отримати артист. Комунікація та

розуміння – те, завдяки чому всі концерти пройдуть без проблем та позитивними емоціями, незалежно від того, з якими проблемами зіткнетесь.

- На початку виступу звук майже завжди буде відрізнятися від того, що було на саундчеку за рахунок залу, який наповнений людьми. Це потрібно контролювати та мікшувати інструменти протягом всього виступу, адже робота концертного звукорежисера доволі динамічна та непередбачувана, ніхто не знає, що може статися навіть через декілька хвилин.
- Для корегування звуку використовуються еквайзер та компресія, що допоможе вирівняти звук в залі, яка переповнена слухачами.
- Взаємодія з виконавцями має продовжуватися навіть під час виступу, потрібно розуміти, чи все йде так, як було заплановано, враховувати побажання та потреби.
- Звукорежисер швидко реагує на будь-які зміни у виконавстві або звучанні, при необхідності відразу вирішує проблему або шукає вирішення проблеми якнайшвидше.

Тепер ми можемо перейти до роботи звукорежисера конкретно в контексті блюзу. Ми маємо враховувати абсолютно все, від обладнання до емоцій артиста та слухачів. Але ми також не маємо забувати про сам жанр музики, як це має звучати.

Робота концертного звукорежисера в контексті блюзу та емоційного відтворення має багато особливостей, бо як нам вже відомо, блюз вирізняється своєю емоційністю та виразністю виконання:

1. Збереження традиційного звучання. Звукорежисер має дотримуватися аутентичного звучання та забезпечити таким чином відтворення аутентичних звуків вокалу та інструментів. Можна використовувати вінтажне обладнання та традиційне звукове налаштування.
2. Комунікація з виконавцями. Тут все просто, звукорежисер має підтримувати контакт з музикантами щодо їхнього бачення, як вони хочуть звучати, але при цьому дотримуватися блюзових вимог та стилю.

3. Адаптація до умов виступу. Врахування специфіки та унікальності концертної площадки, наприклад, акустика залу та розміщення слухачів, щоб дати максимально оптимальне звучання.

4. Емоції слухача. Звукорежисер відповідає за все, що стосується звуку, має передати емоційність музики, але при цьому не перевантажити слухача. В нашому часі необхідно зберігати баланс між енергією та інтимністю, незважаючи на контекст виступів.

5. Емоції сцени. Те ж саме стосується і сцени, нам потрібно розкрити емоції, але вже артистів, щоб отримати потрібну реакцію від слухача. Це може бути виразна гітарна гра або динамічний та емоційний вокал.

ВИСНОВОК

У бакалаврській роботі було розглянуто концертну діяльність блюзових виконавців і як звучання впливає на сприйняття слухачів під час концертів. Озвучення блюзової групи на концерті є складним і багатогранним процесом, який потребує ретельного вивчення та розуміння різноманітних аспектів, до яких можна віднести:

1. Історичний.
2. Культурний.
3. Традиційний.
4. Релігійний.
5. Технічний.

Історичний аспект дає нам змогу зрозуміти, через що пройшли афроамериканські спільноти, передумови та причини зародження блюзу.

Культурний аспект знайомить нас з афроамериканською культурою, частиною якою стали всі поціновувачі блюзу.

Традиційний аспект допомагає нам зрозуміти життя робочого класу в часи поневолення, що дуже тісно пов'язано з історичним аспектом.

Релігійний аспект вказує на те, що афроамериканці шукали порятунку всюди, де тільки можна, оспівуючи це в своїх піснях, що надає драматизму.

Завдяки цьому дослідженню можна зрозуміти, що знаючи аспекти блюзу, можна працювати з десятками, а то й сотнями жанрів, які виникли завдяки впливу блюзу.

Технічний аспект озвучення блюзових концертів включає в себе вибір та налаштування конкретного обладнання, яке зможе максимально передати всю атмосферу, а також створення відповідного балансу між інструментами та вокалом. Успішне озвучення блюзу потребує вивчення усіх аспектів та розуміння жанру. Лише з цими знаннями музиканти зможуть передати увесь сенс, почуття та автентичність блюзу.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Блюз. *Музика - це стиль без якого не можливо прожити.*
URL: <https://krytuysayt.wordpress.com/блюз/> (дата звернення: 09.05.2024).

2. Різниця між джаз і блюз. *REPORTER / Information portal.*
URL: <https://reporter.zp.ua/riznytsya-mizh-dzhaz-i-blyuz.html> (дата звернення: 13.04.2024).

3. Сучасний блюз - *e-pidruchniki.com. e-Pidruchniki.com.* URL: https://e-pidruchniki.com/content/152_sychasnii_bluz.html (дата звернення: 23.04.2024).

4. Що таке блюз? - best music facts. *Best Music Facts.* URL: <https://bestfm.fm/what-is-the-blues/> (дата звернення: 09.05.2024).

5. A brief history of the blues article @ all about jazz. *All About Jazz.*
URL: <https://www.allaboutjazz.com/a-brief-history-of-the-blues-by-ed-kopp> (date of access: 20.04.2024).

6. African american gospel | ritual and worship | musical styles | articles and essays | the library of congress celebrates the songs of america | digital collections | library of congress. *The Library of Congress.* URL: <https://www.loc.gov/collections/songs-of-america/articles-and-essays/musical-styles/ritual-and-worship/african-american-gospel> (date of access: 02.04.2024).

7. African american song. *The Library of Congress.*
URL: <https://www.loc.gov/item/ihaz.200197451> (date of access: 02.02.2024).

8. B.B. king - the thrill is gone, guitar & family. *Biography*. URL: <https://www.biography.com/musicians/bb-king> (date of access: 18.03.2024).
9. Blues as protest. *The Library of Congress*. URL: <https://www.loc.gov/item/ihas.200197401> (date of access: 02.05.2024).
10. Blues | popular songs of the day | musical styles | articles and essays | the library of congress celebrates the songs of america | digital collections | library of congress. *The Library of Congress*. URL: <https://www.loc.gov/collections/songs-of-america/articles-and-essays/musical-styles/popular-songs-of-the-day/blues/> (date of access: 02.05.2024).
11. Contributors to Wikimedia projects. Kenny aronoff - wikipedia. *Wikipedia, the free encyclopedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Kenny_Aronoff (date of access: 05.04.2024).
12. Discovering music: the blues. *Open Learning*. URL: <https://www.open.edu/openlearn/history-the-arts/discovering-music-the-blues/content-section-1> (date of access: 20.04.2024).
13. Drummer BRIAN DOWNEY looks back on GARY MOORE joining THIN LIZZY - "I do think that if he had stayed in the band we'd have been more popular, particularly in america". *bravewords.com*. URL: <https://bravewords.com/news/drummer-brian-downey-looks-back-on-gary-moore-joining-thin-lizzy-i-do-think-that-if-he-had-stayed-in-the-band-we-d-have-been-more-popular-particularly-in-america> (date of access: 07.02.2024).
14. Drummer maury baker | the woodstock whisperer/jim shelley. *The Woodstock Whisperer*. URL: <https://woodstockwhisperer.info/2018/12/25/drummer-maury-baker/> (date of access: 29.02.2024).
15. Exclusive interview with drumming legend tommy aldrige of whitesnake (ex ozzy/thin lizzy/gary moore black oak arkansas). *Your Online Magazine for Hard Rock and Heavy Metal*. URL: <https://myglobalmind.com/2015/05/19/exclusive-interview-with-drumming-legend-tommy-aldrige-of-whitesnake-ex-ozzythin-lizzygary-moore-black-oak-arkansas/> (date of access: 15.02.2024).
16. Gary moore biography. *Gary-Moore.com - the official web site*. URL: <https://www.gary-moore.com/history/biography.html> (date of access: 23.03.2024).

17. History | Твоя бібліотека. *History* | Твоя електронна бібліотека.
URL: <https://uahistory.co/book/world1/1030.html> (дата звернення: 14.03.2024).
18. In memoriam: willie “big eyes??? Smith. *Modern Drummer Magazine*.
URL: <https://www.moderndrummer.com/2011/10/in-memoriam-willie-big-eyes-smith/> (date of access: 02.03.2024).
19. Janis joplin: janis joplin: the pearl sessions album review @ all about jazz. *All About Jazz*. URL: <https://www.allaboutjazz.com/janis-joplin-the-pearl-sessions-by-c-michael-bailey> (date of access: 09.03.2024).
20. Janis joplin - songs, death & woodstock. *Biography*.
URL: <https://www.biography.com/musicians/janis-joplin> (date of access: 15.03.2024).
21. Jim gordon, eric clapton drummer convicted of murdering mother, dead at 77. *Rolling Stone*. URL: <https://www.rollingstone.com/music/music-news/jim-gordon-eric-clapton-drummer-dead-obituary-1234697705/> (date of access: 22.03.2024).
22. Legendary eric clapton drummer jamie oldaker passes. *Modern Drummer Magazine*. URL: <https://www.moderndrummer.com/2020/07/legendary-eric-clapton-drummer-jamie-oldaker-passes/> (date of access: 25.03.2024).
23. Muddy waters - songs, rollin stone & mannish boy. *Biography*.
URL: <https://www.biography.com/musicians/muddy-waters> (date of access: 14.04.2024).
24. Murray C. S. The rolling stones | songs, albums, members, & facts. *Encyclopedia Britannica*. URL: <https://www.britannica.com/topic/the-Rolling-Stones> (date of access: 08.02.2024).
25. One moment, please... *One moment, please...* URL: <https://www.sessiondays.com/2016/08/jim-keltner/> (date of access: 11.05.2024).
26. Perfect sound forever: dave getz, big brother and the holding company. *PSF*.
URL: <https://www.furious.com/perfect/davidgetz.html> (date of access: 29.02.2024).
27. Petridis A. Ginger Baker: a master and monster who split rock music apart. *the Guardian*. URL: <https://www.theguardian.com/music/2019/oct/06/ginger-baker-a-master-and-monster-who-split-rock-music-apart> (date of access: 06.02.2024).

28. Russell T. Obituary: francis clay. *the Guardian*. URL: <https://www.theguardian.com/music/2008/apr/10/obituaries.mainsection> (date of access: 19.04.2024).
29. Spirituals | ritual and worship | musical styles | articles and essays | the library of congress celebrates the songs of america | digital collections | library of congress. *The Library of Congress*. URL: <https://www.loc.gov/collections/songs-of-america/articles-and-essays/musical-styles/ritual-and-worship/spirituals> (date of access: 18.02.2024).
30. S.P. leary; blues drummer for howlin' wolf. *Los Angeles Times*. URL: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1998-jan-29-mn-13208-story.html> (date of access: 24.03.2024).
31. The Editors of Encyclopaedia Britannica. Blues | definition, artists, history, characteristics, types, songs, & facts. *Encyclopedia Britannica*. URL: <https://www.britannica.com/art/blues-music> (date of access: 25.03.2024).
32. The Editors of Encyclopaedia Britannica. Eric clapton | biography, songs, bands, albums, & facts. *Encyclopedia Britannica*. URL: <https://www.britannica.com/biography/Eric-Clapton> (date of access: 25.02.2024).
33. The Editors of Encyclopaedia Britannica. Joe cocker | biography, career, & facts. *Encyclopedia Britannica*. URL: <https://www.britannica.com/biography/Joe-Cocker> (date of access: 23.03.2024).
- URL: <https://drummagazine.com/sunday-sounds-the-saddest-record-of-all-time-eric-claptons-pilgrim-with-steve-gadd/> (date of access: 04.03.2024).

Ім'я користувача:
Ольга Сергєєнко

ID перевірки:
1016245829

Дата перевірки:
12.05.2024 22:05:55 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
12.05.2024 22:06:46 EEST

ID користувача:
100006623

Назва документа: Дмитрів_І_Кваліфікаційна_робота_4БЕМз

Кількість сторінок: 20 Кількість слів: 4041 Кількість символів: 28773 Розмір файлу: 70.91 KB ID файлу: 1016030682

0.54% Схожість

Найбільша схожість: 0.27% з Інтернет-джерелом (<https://karyaremajagoblog.blogspot.com/2011>)

0.54% Джерела з Інтернету

53

Сторінка 22

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

«Озвучення блюзової групи на концерті»

Дмитрів Ігор Русланович

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3-4 с.
РОЗДІЛ 1. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З БЛЮЗОМ ТА ПОХІДНІ СТИЛІ МУЗИКИ І ЇХ ПРЕДСТАВНИКИ.	
1.1 Історія блюзу.....	5-6 с.
1.2 Вплив блюзу на похідні стилі музики та їх представників.....	7-11 с.
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСОБИ ОЗВУЧЕННЯ МУЗИКИ В СТИЛІ БЛЮЗ.	
2.1 Технічні засоби озвучення музики в стилі блюз на прикладі легендарних виконавців та гуртів.....	12-16 с.
2.2 Особливості озвучення блюзової музики в процесі формування особистої фахової майстерності.....	16-20 с.
Висновки.....	20-21 с.
Список використаних джерел.....	21-24 с.

Вступ

Блюз – це жанр, що наповнений глибокими емоціями, історією, виразністю та автентичністю виконання, що має вплив на світову культуру і є музикою вільних людей, які боролися за своє існування та залишили в спадок один з найвпливовіших культурних феноменів, що дало початок сучасній музичній культурі. Однак, щоб досягти повного потенціалу в звучанні блюзу та передати свою величність слухачеві, потрібна відповідна якість звучання під час живого виконання. Озучення блюзовий артистів вимагає специфічного підходу, специфічних технік, що забезпечують саме це звучання. Якість звучання, яка відповідає енергетиці та душі наведеного жанру.

Актуальність дослідження полягає у феноменальному явищі як блюзова музика, яка є малодослідженою в українському науковому просторі, незважаючи на колосальний вплив на сучасну музику ХХ-го століття. Актуальність дослідження полягає в тому, щоб розібратися у впливі звукових аспектів на сприйняття та задоволення слухачів, не відриваючись від історичного контексту, що є важливим для будь-якого звукорежисера.

Об'єкт дослідження – концертна діяльність блюзових виконавців.

Предмет дослідження – вплив звучання на сприйняття слухачів під час концертів.

Метою роботи є вплив озвучення блюзових виконавців під час концертів на сприйняття слухачів.

Теоретичне та практичне значення роботи. Теоретичне значення: дослідження звукових, акустичних та історичних аспектів вносить важливий

2

внесок у розуміння, як можна покращити звучання і як це має звучати. Практичне значення: за практичне значення ми використаємо результати дослідження теоретичного значення, щоб поліпшити звукорежисерам і музикантам якість звучання і максимально наближену атмосферу.

Завданням дослідження є:

1. Дослідити і проаналізувати історію розвитку блюзової музики.
2. Розглянути технічні аспекти, такі як якість звуку, обладнання, інструменти під час концертів.
3. З'ясувати вплив історії на сучасну музичну культуру та на сприйняття блюзової музики слухачами.
4. Визначити оцінку якості звуку, вплив на слухачів, технічні аспекти обладнання та історичний контекст музики в стилі блюз.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів по два підрозділи, висновку та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З БЛЮЗОМ ТА ПОХІДНІ СТИЛІ МУЗИКИ І ЇХ ПРЕДСТАВНИКИ.

1.1 ІСТОРІЯ БЛЮЗУ.

В першу чергу нам необхідно дізнатися про витоки блюзу і що це таке.

Блюз – це музичний жанр, який характеризується глибокою емоційністю, особливим виконанням та характерною структурою. Даний музичний жанр визначається по більшості структурою в 12 тактів, що надає особливості звучанню, має характерні ритміку та форму. Блюз є світською народною музикою створеною афроамериканцями. Можливо, блюз вокальна форма, але використовується також як універсальна, тобто, інструментальна. По більшій частині, блюзові пісні є ліричними, не оповідними, тому вираження почуттів є головною метою.

Блюз отримав свою назву від англійської фрази «blue devils», що означає тривожні галюцинації, викликані абстиненцією. З часом було скорочення до блюзу, що означало стани депресії та засмучення. Після цього було прийняте рішення називати цією назвою пісні з меланхолічним настроєм, які охоплюють цей жанр.

Коли виник музичний жанр невідомо, але вважається, що це було після Громадянської війни в США (1861-1865). Афроамериканці, які були поневолені, створили цей музичний жанр, працюючи на плантаціях в якості рабів. Вони надихалися музикою «білих людей», наприклад, гімнами, робочими піснями, музикою шоу менестрелів, рейгтаймом.

Розвивався блюз по більшій частині в Міссісіпі, Джорджії, Техасі та Кароліні. Однак, основним місцем вважається Міссісіпі. Незважаючи на появу

4

жанру в цих місцях практично в один й той самий час, звучання в штатах було різним.

Техаський блюз відзначається потужними гітарами та взагалі гітарною майстерністю, виконавці володіють вражаючими технічними навичками, додаючи швидкі гітарні соло та прийоми при грі на гітарі. Їхня гра включає в себе використання різних стилів, а їхні виступи відзначаються електричним звуком, що вказує на вплив на рок-музику. Крім того, виконавці часто мають сильні вокальні здібності, а гітарні соло та вокальні експресії роблять їхні виступи надзвичайно унікальними.

Стиль Міссісіпі присвячений емоційності та сирості звучанню, що в даному контексті вказує на природність звучання та використання акустичних інструментів. Гітарний саунд відрізняється теплим і мелодійним звучанням. Вокальна техніка вражає своєю емоційністю і вразливістю, дозволяючи виконавцям висловлювати біль, тугу та радість. Щодо вокалу, артисти можуть виражати різні теми, від расових проблем до кохання. Тексти в основному відображають досвід місцевого населення. Цей стиль блюзу характеризується спонтанністю та імпровізацією. Також можна зазначити, що це мікс африканської та європейської культур.

Блюз Кароліни схожий на Міссісіпі через поєднання двох культур: африканської та європейської. Щоправда, в цьому стилі присутніми будуть трішки інші елементи впливу, такі як релігійні, церковний спів. Вокальні виразні та з почуттями, здатність передавати почуттєвий досвід через вокал. Використовуються акустичні інструменти. Імпровізація та вільне розкриття тем залишається на місці, тексти про соціальні нерівності, життя на плантаціях.

Джорджія це про східно-американські та африканські музичні традиції, відчувається африканська ритміка, фанк і кантрі. Гітарна майстерність важлива для блюзу Джорджії, гітаристи можуть використовувати різноманітні техніки, присутні комплексні акорди. Вокалісти використовують експресивний стиль виконання, показуючи свої почуття. Блюз Джорджії є в якійсь мірі танцювальним за рахунок живого ритму, що виражається через басову та ударні лінії, до того ж,

5

ритм є унікальним. Тексти в основному з соціальним контекстом притаманними на той час, боротьба за права та історія рабства.

Америка в «негро» культурі. Це просторіччя, це гумор, це музика. Як іронічно, що ці «негро», хто може присвоїти собі американську культуру більше, ніж будь-хто інший. Хто може бути переслідуваним та репресованим, хто є прикладом людяності винагороджується не людяністю.

1.2 ВПЛИВ БЛЮЗУ НА ПОХІДНІ СТИЛІ МУЗИКИ ТА ЇХ ПРЕДСТАВНИКІВ

Вплив блюзу є надзвичайно важливою частиною розвитку сучасної музичної культури. З самого свого зародження в США це є витком ідей, які не тільки визначили його власний жанр, але й виявили величезний вплив на безліч інших музичних жанрів, починаючи з хіп-хоп і закінчуючи рок-музикою. Цей підрозділ присвячений вивченню того, як блюз став каталізатором для виникнення і еволюції інших різноманітних музичних напрямків. Ми будемо розглядати вплив блюзу на деякі сучасні музичні стилі:

1. Рок-музика.
2. Соул.
3. Кантрі.
4. Фанк.
5. Хіп-хоп.

Жанри, які поглинули блюзові елементи та трансформували їх, надаючи нові звучання та напрямки в сучасному музичному мистецтві. Ми зрозуміємо, як блюз переплітається з іншими стилями та їхніми представниками, відкриваючи нам глибини впливу цього унікального жанру на світову музичну культуру.

Вплив блюзу на рок-музику є невід'ємним та основоположним, до цього переліку можна віднести:

1. Гітарні рифи та соло. Рок-музика перейняла від блюзу виразні гітарні соло та рифи, які стали визначальними для цього стилю. Також тут є місце для імпровізації, а конкретно гітарної імпровізації, наприклад, соло.

2. *Вокал та емоційність.* Емоційні виконавські елементи блюзу, такі як душа та відчуття, були поглинуті рок-музикою. Рок-співаки часто беруть собі риси блюзових виконавців.
3. *Ритміка та структура.* Багато композицій мають 12-тактний блюзовий цикл і успішно використовується в рок-музиці.
4. *Тексти і тематика.* Традиційний блюзовий переказ історій через пісні також присутній в рок-музиці, наприклад, кохання, сум, втрата, соціальні проблеми.
5. *Вплив на всесвітньо відомих виконавців.* Популярні рок-гурти використовували блюз як колодазь натхнення.

До переліку цих виконавців можна віднести:

1. The Beatles;
2. Led Zeppelin;
3. The Rolling Stones;
4. Eric Clapton;
5. Jimmy Hendrix;
6. Johnny Winter;
7. The Doors;
8. Jeff Beck;
9. Rory Gallagher;
10. The Animals.

Блюз в соул музиці:

1. *Структура пісень.* Соул музика часто використовує 12-тактову структуру, що притаманно блюзу або відхилення від цієї форми до більш розширених.
2. *Гармонія.* Домінант-септакорди, блюзові прогресії знаходять своє місце в соул музиці, що надає характере звучання.
3. *Ритміка.* Підсилення 2 та 4 тактів можуть бути знайдені в соул музиці.
4. *Вокал.* Характерна емоційна манера виконання перейшли до соул музики.
5. *Ідентичність.* Спільний розвиток блюзу та соул музикою зміцнювало відчуття спільної ідентичності в афроамериканських спільнотах.

Відомі соул виконавці:

7

1. Marvin Gaye.
2. Aretha Franklin.
3. Sam Cooke.
4. The Jackson 5.
5. Al Green.
6. Otis Redding.
7. Alicia Keys.
8. Stevie Wonder.
9. Adele.
10. Amy Winehouse.

Вплив блюзу на кантрі:

1. Структура. Як і в попередніх випадках, це завжди 12-тактова система. Це стало основою для пісень в стилі кантрі.

2. Гітарні техніки. Виконавці кантрі використовують блюзові гітарні техніки, що включає використання блюзових акордів, фразування, соло, що надають цьому музичному стилю виразності і емоційності.

3. Тематика. По більшій частині, кантрі пісні вміщують в собі той самий сенс, що й блюзові, наприклад, оспівують кохання, розлуку, сум, соціальні проблеми, труднощі життя. У кантрі і блюза спільна тематика, що робить їх дуже схожими.

4. Імпровізація. Подібно до блюзу, кантрі має імпровізаційні моменти. Здебільшого, це відбувається під час концертів. Виконавці додають свої власні варіації, що надає унікальності.

5. Інструменти. Виконавці кантрі використовують такі самі інструменти, як блюзові артисти, наприклад, банджо, гітара, гармоніка, скрипка. Цей факт зближає кантрі та блюз спільним звучанням та стилем.

Відомі кантрі виконавці:

1. John Denver.
2. Brad Paisley.
3. Toby Keith.
4. Taylor Swift.

8

5. Marty Robbins.
6. Doug Sahm.
7. John Anderson.
8. Don Gibson.
9. Kenny Rogers.
10. Gary Stewart.

Вплив блюзу на фанк можна розглядати через декілька аспектів:

1. *Структура.* Фанк має блюзові ритми, що відіграє дуже важливу роль. Характерні для блюзу свінги, перетворюються в глибокі ритми фанк музики. Це надає фанку танцювальний характер, що стимулює слухачів до руху.
2. *Інструменти.* Інструменти, які традиційно використовуються в блюзі, також є основною для фанку. До цього списку можна внести гітару, бас-гітару, барабани. Однак, фанк використовує більш складні ритми.
3. *Емоційна складова.* Так само, як і в блюзі, виконавці фанку використовують виразне виконання і емоційність. Це відноситься як до інструментального, так і вокального виконання.
4. *Імпровізація.* Схоже на блюз, фанк також має різні варіації імпровізації.
5. *Тематика.* В фанк піснях не піднімають теми про кохання та сум, але об'єднують фанк та блюз політичні і соціальні погляди.

Відомі фанк виконавці:

1. James Brown.
2. Rick James.
3. Isaac Hayes.
4. Joe Tex.
5. Billy Preston.
6. Bobby Byrd.
7. Lyn Collins.
8. Fela Kuti.
9. Bill Withers.
10. Aretha Franklin.

9

Хіп-хоп зародився завдяки блюзу також:

1. *Семплинг*. Хіп-хоп на початку часто використовував блюзові семпли для основи створення нових композицій. Це стало важливим елементом для хіп-хоп культури, що також дозволяє зберегти спадщину блюзу і використовувати для нових пісень.

2. *Емоційна складова*. Подібно до блюзу, хіп-хоп часто виражає досвід, особисті емоції і переживання через тексти пісень. Хіп-хоп виконавці зазвичай використовують аналогічний емоційний стиль виконання, як блюзові артисти.

3. *Соціальні теми*. Як і блюз, хіп-хоп виконавці часто висловлюють соціальні погляди та проблеми через тексти пісень. Це можуть бути теми про соціальну нерівність, боротьбу з системою, расизм та особистий розвиток, що також притаманно блюзу.

4. *Ритміка*. Хіп-хоп використовує тут не тільки блюз, але й фанк: ритмічні схеми блюзу та фанківські басові лінії для створення свого характерного звучання. Це створює зв'язок між двома жанрами, завдяки чому хіп-хоп отримує енергійний та танцювальний характер.

Відомі хіп-хоп виконавці:

1. Tupac Shakur.
2. Eminem.
3. 50 Cent.
4. Travis Scott.
5. Asap Rocky.
6. Kanye West.
7. Jay-Z.
8. Drake.
9. The Notorious B.I.G.
10. Ice Cube.

РОЗДІЛ 2.

ПРАКТИЧНІ ЗАСОБИ ОЗВУЧЕННЯ МУЗИКИ В СТИЛІ БЛЮЗ.

2.1 ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ОЗВУЧЕННЯ МУЗИКИ В СТИЛІ БЛЮЗ НА ПРИКЛАДІ ЛЕГЕНДАРНИХ ВИКОНАВЦІВ ТА ГУРТІВ

Технічні засоби озвучення музики в стилі блюз включають в себе різноманітні інструменти та обладнання. Ми використаємо як приклад одних з найвідоміших виконавців та гуртів, їхні особливості виконання.

- *B.B. King*:

Співак і гітарист, народжений у сім'ї орендарів 16 вересня 1925 року в Ітта-Бена, Міссісіпі, Кінг став одним з найвідоміших виконавців блюзу, важливим консолідатором стилів блюзу та основним зразком для рок-гітаристів. Після служби в армії США він почав свою кар'єру як діджей в Мемфісі, штат Теннессі, де його назвали «Хлопцем з Біл-стріт», цей псевдонім пізніше скоротили до «Великого Бі».

1. Гітарна техніка. В.В. King володів унікальною гітарною технікою, яка включала в себе використання гітарних прийомів таких як бендінг та вібрато. Це додавало до його виконання виразності.

2. Вокальна техніка. Вокал також є результатом вправності. Артист міг виражати через свій вокал широкий спектр емоцій, змінювати темп, динаміку виконання.

3. Електрогітара та обладнання звукозапису. Виконавець використовував електрогітару Gibson ES-355, при цьому маючи свій унікальний звукозаписний

11

стиль з використанням безлічі педалей ефектів, що робило його звучання характерним та особливим, впізнаваний звук.

4. Емоційна складова. В.В. King не хестував емоціями при виконанні, що є характерним для блюзових виконавців. Він мав здатність до передачі глибоких емоцій, що було в поєднанні з його виразною інструментальною складовою.

5. Аранжування. Аранжування високого рівня, які включали в себе різноманітні гармонійні та мелодійні структури.

Якщо говорити за обладнання, то це доволі непросто, тому що з часом все змінювалося, але у В.В. King було дещо незмінним, що він використовував зазвичай:

1. Гітара Gibson ES-335. Основна гітара.

2. Інколи використовував додатковий Fender.

3. Підсилювачі Fender Twin Reverb. Цей підсилювач використовувався блюзовими та рок артистами (Lab Series L5 інколи використовувався під час виступів).

4. Аксесуари. (Струни. Педалі ефектів).

5. Комутація та інше обладнання (Кабелі для підключення гітари до підсилювачів. Підставки для гітар під час виступів).

- *The Rolling Stones*:

Британська рок-група The Rolling Stones була сформована у 1962 році, яка спиралася на стилістику чиказького блюзу для створення унікального бачення темної сторони після 1960-х років, коли для суспільства відкрилися ідеї свободи, новаторства, рівності, але це також викликало негативні наслідки, що впливали на аспекти життя людей. Це може включати, наприклад, проблеми з наркотиками, економічну нестабільність, соціальні конфлікти та інші складності, що виникали в той час.

Вони використовували різні технічні засоби для звуку в стилі блюз, що стало характерним для їхнього звучання. Гурт поєднував різні стилі, в тому числі блюзовий та роковий з безліччю інших.

1. Гітари. (Gibson Les Paul. Fender Telecaster).

12

2. Підсилювачі. (Fender. Marshall. Vox). Ці підсилювачі надавали виразного блюзового звучання завдяки потужності та характерності.

3. Барабани. (Ludwig. Premier). Барабанщик гурту використовував своє унікальне налаштування барабанів, що надавало блюзового звучання.

4. Бас-гітари. (Fender. Gibson. RickenBacker).

5. Мікрофони. (Shure. Electro-Voice).

6. Ефекти. (Вібрато. Ехо. Фазери. Дісторшн).

- *Ерік Клептон:*

Ерік Клептон народився 30-го березня 1945-го року, Ріплі, Суррей, Англія. Британський рок-музикант, який був вельми впливовим гітаристом наприкінці 1960-х та на початку 70-х років, пізніше став важливим автором-виконавцем. Почав грати на гітарі в підлітковому віці і навчався в Кінгстонському коледжі мистецтв. Грав в двох невеликих гуртах на соло-гітарі. Приєднавшись до Yardbirds його почали помічати, але незабаром гітарист покинув гурт, тому що вони почали рухатися в напрямку поп-музики. Майже відразу приєднався до «Блюзбрейкерів», де його гітарна техніка стала візитівкою до успіху.

1. Електричні гітари. (Fender Stratocaster. Gibson).

2. Підсилювачі. (Marshall. Fender. Vox).

3. Ударні інструменти.

- Ерік Клептон співпрацював з багатьма барабанщиками, такими як Гінгер Бейкер, Карлтон Джарет, Джим Гордон, Джамі Олдакер і Стів Гад.

4. Мікрофони. (Shure SM57. Neumann U47).

5. Ефекти. (Вібрато. Ехо. Фазери. Дісторшн).

- *Гарі Мур:*

Гарі Мур був музикантом з Північної Ірландії, визнаний одним із найкращим музикантів, що породили Британські острови. Народився в Белфасті 4 квітня 1952 року, зацікавився музикою слухаючи Елвіса Преслі. Протягом усієї кар'єри виконував широкий спектр стилів, включаючи блюз, блюз-рок, хеві-метал та джаз.

1. Гітари. (Gibson. Fender Stratocaster).

2. Підсилювачі. (Fender. Marshall. Vox).

13

3. Ударні інструменти. Співпрацював з такими барабанщиками як Томмі Олдрідж і Брайан Дауні.

4. Мікрофони. (Мікрофони також різні, залежно від того, як фіксували звук).

5. Ефекти. (Ехо. Дісторшн. Вібратор).

- *Мадді Вотерс:*

Мадді Вотерс народився 4 квітня 1915 року в окрузі Айсеквіна, штат Міссісіпі, у маленькому сільському містечку на березі річки Міссісіпі. Саме через це й отримав своє прізвище, тому що як був хлопчиком, то проводив час біля болотистої річки. Виріс у світі дельтового блюзу та вперше був записаний архівістом Еланом Ломаксом. У 1943 році переїхав до Чикаго і почав грати в клубах, за ним закріпилася угода з лейблом, після чого він і став відомим.

1. Гітари. (Gibson. Fender Stratocaster).

2. Підсилювачі. (Fender. Vox. Marshall).

3. Ударні інструменти. (Співпраця з Френсіс Клей, Віллі Сміт, С. П. Лірі).

4. Мікрофони. (Shure SM57. Shure SM58. Sennheiser e906. AKG C414).

5. Ефекти. (Ехо. Дісторшн. Вібратор).

- *Джо Кокер:*

Джо Кокер народився 20 травня 1944 року, Шеффілд, Англія. Був британським співаком у стилі блюз-рок. Відомий своїм хрипким вокалом. Протягом понад п'ятидесятирічної кар'єри записав майже 40 альбомів і позичив свій голос для декількох фільмів.

1. Гітари. (Fender Stratocaster. Gibson).

2. Підсилювачі. (Fender. Marshall).

3. Барабани. Співпраця з Джимом Келтером, Кенні Ароноффом, Джимом Гордоном, Саймоном Філіпсом.

4. Мікрофони. (Shure SM58. AKG C414).

5. Ефекти. (Реверберація. Компресія. Дісторшн. Ділей. Хорус).

- *Дженіс Джоплін:*

Народилася 19-го січня 1943-го року в Порт-Артур, Техас. Вона відкрила нові горизонти для жінок у рок-музиці, піднявшись на пік популярності наприкінці 1960-х років і стала відомою своїм блюзовим вокалом.

1. Гітари. (Gibson SG. Fender Stratocaster).
2. Підсилювачі. (Marshall. Fender).
3. Ударні інструменти. (Співпраця з Дейв Гетц, Кларк Пірсон, Джеррі Барнетт, Морі Бейкер).
4. Мікрофони. (Shure SM58. AKG C414).
5. Ефекти. (Дісторшн. Компресія. Модуляція).

Легко помітити, що всі блюзові виконавці мають схоже обладнання для виступів. Цьому є своє пояснення:

1. Характерність звучання. Багато виконавців віддають перевагу обладнанню, яке має тепле та насичене звучання.
2. Традиції. Блюзові артисти дотримуються характерних історичних традицій блюзу, що було популярним у період становлення стилю виконання. Це включає в собі велику кількість гітар Gibson Les Paul та Fender Stratocaster, що є класикою для блюзу.
3. Доступність. Велика кількість схожого обладнання є популярною серед блюзових виконавців через його доступність та ефективність.
4. Спільнота. Якщо у людей є щось схоже між один одним, то є щось спільне. Таким чином утворилася спільнота поціновувачів конкретного звучання, яке може надати лише той чи інший інструмент.
5. Емоції. Кожне обладнання має свої певні властивості, що допомагає виконавцям виражати свої почуття більш виразно через музику.

2.2 ОСОБЛИВОСТІ ОЗВУЧЕННЯ БЛЮЗОВОЇ МУЗИКИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОЇ ФАХОВОЇ МАЙСТЕРНОСТІ.

Блюз, як окремий жанр або стиль, завжди викликав захоплення не тільки серед музикантів, але й слухачів. Саме тому потрібно розуміти, як працювати концертному звукорежисеру з блюзом. Це не тільки про віртуозність, техніку гри, 15

вокал, але й про емоції, завдяки чому блюз зародився. Тобто, звукорежисер має бути компетентним не тільки в технічному плані, але й в історичному. Ми розглянемо всі аспекти озвучення блюзової музики в процесі формування особистої фахової майстерності.

1. Історичний та культурний контексти. Соціальні умови: нам відомо, що блюз виник серед афроамериканської спільноти під гнітом рабства. Тобто, це часи, коли афроамериканці зіткнулися з важкими умовами життя, соціальною нерівністю, расизмом. Глибокі емоційні вирази блюзу впливають із сурових економічних, політичних та соціальних проблем того часу. Чутливість до болю та страждань стали одним із ключових аспектів культури.

Також у блюзі відображають афроамериканську культуру: більшість пісень про традиції робочого класу, що стосується повсякденного життя працівників на плантаціях.

2. Релігійний та традиційний контекст. Велика кількість блюзових виконавців виходила з релігійних спільнот і релігійні обряди також мали своє відзеркалення, а саме:

1. Певна частина пісень мають в собі згадки про релігійне життя, богослужіння в церкві, вони оспівували молитви, співи та духовне зближення.

2. Відображають надію на спасіння, звертаються до Бога у важкі часи, як до підтримки.

3. Релігійні обряди і віра у вищі сили розглядаються як джерело надії, надія на краще майбутнє.

4. Використання символів релігійних образів.

3. Легенди.

В піснях згадують святі місця для афроамериканської культури, церкви або кладовища. Відображення віри в надприродні сили, уявлення про порядок речей, які впливають на життя людей. Боротьба з дияволом як зі злого силою, яка переслідує людей. Символ викликів.

4. Історії. (Життя на плантації. Міське життя. Соціальне життя. Кохання. Втрата. Расизм. Соціальна несправедливість. Розваги. Міграція).

16

Таким чином, ми можемо відзначити, що історичний контекст блюзу є невід'ємною складовою, без якого жанр не може існувати. Для звукорежисера важливо усвідомлювати спадщину, яка є надзвичайно важливою для світової культури, передавати максимально наблизений звук у своїх роботах, щоб відтворити аутентичне емоційне і звукове навантаження блюзової музики. Культурний аспект є не менш важливим, потрібно враховувати цінності, традиції та важливі аспекти культури, щоб відтворити блюз у всій його музичній та культурній красі.

- Використання традиційних інструментів і технік:

1. Гітара. Один із основних інструментів, що використовується в блюзі. Гітара в блюзі відома своїми вібрата, слайдами та соло. Може мати різні стилі гри, включаючи акордові акомпанементи.

2. Губна гармоніка. Додає виразність до звучання, використовується для відтворення мелодії або імпровізації.

3. Бас-гітара. Ключова роль у відтворенні ритм лінії, основа та ритмічна стабільність надається завдяки басу.

4. Ударні інструменти. Використовуються не тільки для ритму, але й динаміки та енергійного звучання.

5. Вокал. Вокаліст є центральною фігурою виконання. Може бути від баритонів до сопрано, що допомагає виконавцю відобразити свої почуття та емоції при виконанні.

6. Техніки виконання. Використовуються різні техніки, такі як стакато, бенди, легато, вібрата. Додають емоційності та виразності.

З теоретичною складовою завершено, що дає можливість перейти до практики та самого концерту блюзового виконавця.

Почнемо ми з типових речей та дій, що відбуваються незалежно від того, що збирається виконувати артист:

- Звукорежисер встановлює та налаштовує обладнання звуковідтворення, щоб забезпечити функціонування під час виступу.

- Перед початком виступу завжди відбувається саундчек, звукорежисер має переконатися що всі мікрофони, акустичні системи працюють стабільно, звуковий сигнал відтворюється чітко і по всій залі, і, звісно, чек артистів.
- Саундчек артистів це той процес, який є одним із найважливіших в роботі концертного звукорежисера. Момент, коли потрібно дослідити абсолютно все, починаючи з обладнання, закінчуючи стінами та столиками в залі. Задані патерни на початку є складовою розуміння між артистами та звукорежисером, яке саме звучання хоче отримати артист. Комунікація та розуміння – те, завдяки чому всі концерти пройдуть без проблем та позитивними емоціями, незалежно від того, з якими проблемами зіткнетесь.
- На початку виступу звук майже завжди буде відрізнятися від того, що було на саундчеку за рахунок залу, який наповнений людьми. Це потрібно контролювати та міксувати інструменти протягом всього виступу, адже робота концертного звукорежисера доволі динамічна та непередбачувана, ніхто не знає, що може статися навіть через декілька хвилин.
- Для корегування звуку використовуються еквалайзер та компресія, що допоможе вирівняти звук в залі, яка переповнена слухачами.
- Взаємодія з виконавцями має продовжуватися навіть під час виступу, потрібно розуміти, чи все йде так, як було заплановано, враховувати побажання та потреби.
- Звукорежисер швидко реагує на будь-які зміни у виконавстві або звучанні, при необхідності відразу вирішує проблему або шукає вирішення проблеми якнайшвидше.

Тепер ми можемо перейти до роботи звукорежисера конкретно в контексті блюзу. Ми маємо враховувати абсолютно все, від обладнання до емоцій артиста та слухачів. Але ми також не маємо забувати про сам жанр музики, як це має звучати.

Робота концертного звукорежисера в контексті блюзу та емоційного відтворення має багато особливостей, бо як нам вже відомо, блюз вирізняється своєю емоційністю та виразністю виконання:

1. Збереження традиційного звучання. Звукорежисер має дотримуватися аутентичного звучання та забезпечити таким чином відтворення аутентичних звуків вокалу та інструментів. Можна використовувати вінтажне обладнання та традиційне звукове налаштування.
2. Комунікація з виконавцями. Тут все просто, звукорежисер має підтримувати контакт з музикантами щодо їхнього бачення, як вони хочуть звучати, але при цьому дотримуватися блюзових вимог та стилю.
3. Адаптація до умов виступу. Врахування специфіки та унікальності концертної площадки, наприклад, акустика залу та розміщення слухачів, щоб дати максимально оптимальне звучання.
4. Емоції слухача. Звукорежисер відповідає за все, що стосується звуку, має передати емоційність музики, але при цьому не перевантажити слухача. В нашому часі необхідно зберігати баланс між енергією та інтимністю, незважаючи на контекст виступів.
5. Емоції сцени. Те ж саме стосується і сцени, нам потрібно розкрити емоції, але вже артистів, щоб отримати потрібну реакцію від слухача. Це може бути виразна гітарна гра або динамічний та емоційний вокал.

ВИСНОВОК

У бакалаврській роботі було розглянуто концертну діяльність блюзових виконавців і як звучання впливає на сприйняття слухачів під час концертів. Озвучення блюзової групи на концерті є складним і багатограним процесом, який потребує ретельного вивчення та розуміння різноманітних аспектів, до яких можна віднести:

1. Історичний.
2. Культурний.
3. Традиційний.
4. Релігійний.
5. Технічний.

Історичний аспект дає нам змогу зрозуміти, через що пройшли афроамериканські спільноти, передумови та причини зародження блюзу.

Культурний аспект знайомить нас з афроамериканською культурою, частиною якою стали всі поціновувачі блюзу.

Традиційний аспект допомагає нам зрозуміти життя робочого класу в часи поневолення, що дуже тісно пов'язано з історичним аспектом.

Релігійний аспект вказує на те, що афроамериканці шукали порятунку всюди, де тільки можна, оспівуючи це в своїх піснях, що надає драматизму.

Завдяки цьому дослідженню можна зрозуміти, що знаючи аспекти блюзу, можна працювати з десятками, а то й сотнями жанрів, які виникли завдяки впливу блюзу.

Технічний аспект озвучення блюзових концертів включає в себе вибір та налаштування конкретного обладнання, яке зможе максимально передати всю атмосферу, а також створення відповідного балансу між інструментами та вокалом.

Успішне озвучення блюзу потребує вивчення усіх аспектів та розуміння жанру.

Лише з цими знаннями музиканти зможуть передати увесь сенс, почуття та автентичність блюзу.

Схожість

Джерела з Інтернету

53

1 <https://karyaremajagoblog.blogspot.com/2011>

22 джерела 0.27%

2 http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/19499/Nevolina_Fenomen_partii_vlady_v_krainakh_iz_hibrydnym_pol...

0.22%

3 <https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/8284/1/%d0%94%d0%b8%d0%bf%d0%bb%d0%be%d0%bc%20d...>

30 джерел 0.2%